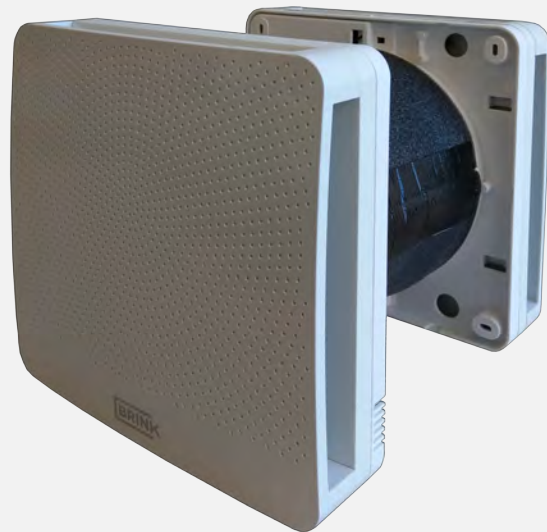

Air for life

Ontwerphandleiding

Multi Air Supply systeem
NL-Internationaal

Inhoudsopgave

1 Algemene systeemomschrijving	3
2 Specifieke systeemwerking.....	4
3 Gewaarborgde luchtkwaliteit.....	5
4 Nationale Ventilatieregelgeving en het Multi Air Supply systeem	6
5 Multi Air Supply systeem en energiezuinigheid	7
6 Ontwerppuntgangspunten	8
6.1 Ontwerppuntgangspunten Multi Air Supply systeem	8
6.2 Ontwerppuntgangspunten hybride aansluiting Multi Air Supply systeem	10
7 Systeem onderdelen Multi Air Supply systeem	11

1 Algemene systeemomschrijving

Het Multi Air Supply systeem bestaat uit een Brink balansventilatiesysteem met WTW in combinatie met één of meerdere Indoor Mixfan(s) per verblijfsruimte (woon- en slaapkamers). Afwijkend van een conventioneel WTW-ontwerp vervallen de luchttoevoerkanalen. De toevoerlucht wordt ingeblazen in de centrale trapkolom (hal en overloop), de zogenaamde verkeersruimte van de woning. Balansventilatie is hierdoor eenvoudig toe te passen in bestaande bouw en verbetert woningen qua luchtkwaliteit, comfort en energieverbruik. Naast de eenvoudige toepasbaarheid heeft dit systeem het voordeel van een geheel automatische vraaggestuurde CO₂-regeling waardoor een optimale luchtkwaliteit gegarandeerd is. De luchtkwaliteit in de verkeersruimte wordt bewaakt door een actieve CO₂-sensor. Bij een verhoging van de CO₂-concentratie wordt de hoeveelheid schone buitenlucht verhoogd. De regelwaarde van deze sensor is van 600 tot 800 ppm.

De verblijfsruimtes, zoals de slaapkamers en de woonkamer, worden met behulp van Indoor Mixfans geventileerd met lucht afkomstig uit de trapkolom (hal/overloop). Door de Indoor Mixfan(s) die geplaatst is in de wand of boven de deur tussen de verkeersruimte en de verblijfsruimte, wordt op basis van behoefte lucht uit de slaapkamers en de woonkamer gezogen. Tegelijkertijd stroomt via een overstroomvoorziening (vaak de spleet onder de deur) lucht vanuit de centrale trapkolom naar de betreffende slaapkamer en woonkamer terug. In het geval dat een binnendeur niet gesloten is, vindt het (overgrote) deel van het mengen tussen verkeers- en verblijfsruimten al op een natuurlijke wijze plaats. Het openen van ramen in de verblijfsruimtes heeft net als bij een gewoon ventilatiesysteem geen negatief effect op de luchtkwaliteit en is gewoon toegestaan. De Indoor Mixfan's herkennen wanneer er via ramen schone buitenlucht binnenkomt en hoeven in dat geval minder te ventileren.

Voor elke woning dient specifiek te worden gekeken wat de beste configuratie is. Zo is voor een woonkamer met open keuken niet in alle gevallen een Indoor Mixfan nodig, maar kan de luchttoevoer naar de woonkamer geregeld worden door de afvoer in de keuken te verhogen. Door de mechanische afzuiging in de keuken ontstaat onderdruk waardoor de toevoerlucht ook zonder ondersteunende Indoor Mixfan vanuit de verkeersruimte wordt toegevoerd. Wanneer een Indoor Mixfan met een ingebouwde CO₂-sensor in de woonkamer met open keuken achterwege kan blijven moet in de woonkamer een separate CO₂-sensor worden geplaatst. Om voldoende doorstroming tussen de verkeersruimte en de woonkamer te garanderen wordt een rooster boven de deur toegepast (de spleet onder de deur van de woonkamer heeft hiervoor te weinig capaciteit).

De luchtafvoer vanuit de trapkolom vindt plaats door overstroomvoorzieningen naar de natte ruimtes. De natte ruimtes betreffen in de regel de keuken, de badkamer en de wc. In deze ruimtes wordt de lucht mechanisch afgezogen door de WTW-unit en rechtstreeks naar buiten afgevoerd nadat hieruit door de WTW-unit warmte (of mogelijk koude) is teruggewonnen.

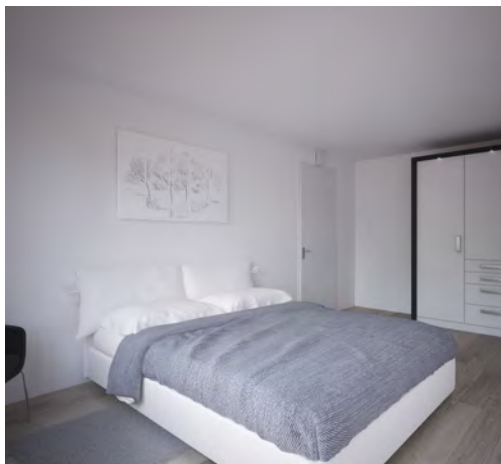
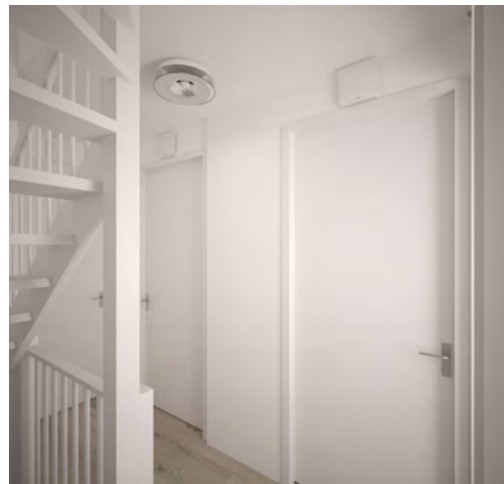
Systeemonderdelen:

- A = WTW=Toestel
- B = Indoor Mixfan Slaapkamer(s)
- C = Indoor Mixfan Verblijfsruimte
- D = Verkeersruimte

2 Specifieke systeemwerking

De luchttoevoer naar de verblijfsruimtes vindt plaats via de verkeersruimte. De lucht in de verkeersruimte is menglucht en bestaat naast verse buitenlucht ook voor een klein deel uit de door de Indoor Mixfan(s) afgezogen lucht uit de verblijfsruimte(s). Dat betekent dat de lucht in de trapkolom, in vergelijking tot buitenlucht, enigszins (voor)verontreinigd is door lucht afkomstig uit de verblijfsruimtes. Doordat er in een woning sprake is van meerdere verblijfsgebieden met verschillende functies (wonen/slapen), en niet alle verblijfsruimtes gelijktijdig bezet zijn, is deze (voor)verontreiniging heel beperkt.

Door toepassing van een CO₂-gestuurde Indoor Mixfan per vertrek in combinatie met de CO₂-regeling van de centrale WTW-unit, is het CO₂-niveau in de woning geborgd en wordt overschrijding van de hygiënische grenswaarde van 1.200 ppm (IAQ class 2 van 800 PPM boven de buitenluchtconcentratie volgens in de EU standard EN 16798-1) voorkomen.

3 Gewaarborgde luchtkwaliteit

Deze innovatieve manier van ventileren van de slaapkamers en de woonkamer, is onder andere qua luchtstromingsrichting afwijkend van een conventioneel ontwerp met warmteterugwinning.

Door het Nederlandse kennisinstituut TNO is een verklaring 'gewaarborgde luchtkwaliteit' voor dit ventilatieconcept opgesteld. Met deze verklaring waaraan ook een simulatie ten grondslag ligt, wordt aangetoond dat met dit ventilatieconcept een goede luchtkwaliteit kan worden onderhouden.

Voorwaarde is wel dat bij het Multi Air Supply systeem de in hoofdstuk 6 beschreven ontwerppunten worden gehanteerd.

4 Nationale Ventilatieregelgeving en het Multi Air Supply systeem

In Zwitserland en Duitsland wordt het principe van verbindingsventilatoren tussen de verkeersruimte en verblijfsruimte al toegepast en is dit principe in de ventilatieregelgeving opgenomen. In andere landen waar een energetische (opwaardering) van woningen ook actueel is en warmteterugwinning eigenlijk een must is om deze doelstelling te bereiken moet de regelgeving mogelijk nog worden aangepast.

5 Multi Air Supply systeem en energiezuinigheid

Doordat het Multi Air Supply systeem werkt met een centrale ventilatie-unit met warmteterugwinning en een CO₂-gestuurde ruimteregeling is het systeem erg energiezuinig.

Het elektrisch opgenomen vermogen van de Indoor Mixfans is bovendien erg laag (<2W bij 50m³/h).

6 Ontwerpuitgangspunten

6.1 Ontwerpuitgangspunten Multi Air Supply systeem

Het Multi Air Supply systeem is gebaseerd op een standaard balansventilatiesysteem. Grote verschil is dat de toevoerlucht van buiten via de trapkolom en Indoor Mixfan in de verblijfsruimte wordt toegevoerd in plaats van rechtstreeks via luchttoevoerkanalen.

Capaciteitseisen volgens nationale ventilatieregelgeving:

1. Voor de bepaling van de capaciteitseisen voor de luchttoevoer van de centrale WTW-unit dienen de capaciteitseisen conform de nationale ventilatieregelgeving aangehouden. Onderstaand een advies t.a.v. de toestelinstellingen voor een gemiddelde eengezinswoning.

- Standen WTW-unit:
 - De instellingen van de WTW-unit per stand kunnen als volgt worden aangehouden:
 - Stand 0: 50 m³/h
 - Stand 1: 100 m³/h
 - Stand 2: ontwerpdebiet
 - Stand 3: maximale toestelcapaciteit of ontwerpdebiet

- 2. De afzuigcapaciteit (en de aanleg van ventilatiekanalen voor de afzuiging) is 100% vergelijkbaar met een conventioneel ventilatieontwerp met warmteterugwinning. De luchtafvoer vindt rechtstreeks naar buiten plaats (nadat de warmte uit de afvoerlucht is overgedragen).

- 3. Op de centrale WTW-unit wordt een CO₂-sensor aangesloten om de luchtkwaliteit in de verkeersruimte te bewaken (instelling op 600 ppm laag en 800 ppm hoog).
 - Centrale CO₂-sensor in de hal of in het trappenhuis:
 - Instellen op 600 ppm laag en 800 ppm hoog. Met deze instellingen wordt een goede luchtkwaliteit gehaald en reageert de WTW-unit niet te snel.
 - De sensor meet het CO₂-percentage meten van de gemixte lucht van de WTW-unit en de Indoor Mixfans.
 - De sensor moet niet direct in de luchtstroom van de WTW, maar ook niet direct in de luchtstroom van een Indoor Mixfan worden geplaatst. De sensor moet worden gemonteerd dichtbij de afzuiging (wc of badkamer) die het verst weg is van de toevoer van de WTW-unit.

- 4. Bij opstelling van de centrale WTW-unit op zolder kan de luchttoevoer naar de verkeersruimte vrij uitblazend worden uitgevoerd. Wel moet het toestel vergelijkbaar met een conventioneel ontwerp worden voorzien van geluiddempers en wordt aanbevolen het speciaal daarvoor ontworpen uitblaasrooster te gebruiken voor een nog stillere toevoer die bovendien met lamellen in een richting te sturen is om de loopzone zoveel mogelijk te vermijden.
 - Toevoerrooster WTW
 - Als rooster dient bij voorkeur het rooster te worden gebruikt dat brink hiervoor ontwikkeld heeft. Die dempt extra geluid, maar bovendien is de luchtstroom er mee te richten. De luchtstroom kan daarmee zoveel mogelijk uit de loopzone worden gericht. Ditzelfde toevoerrooster kan ook uitstekend worden toegepast wanneer de centrale WTW-unit bijvoorbeeld in de berging van een appartement wordt toegepast.
 - Indien er toch voor een ander rooster of toevoerventiel wordt gekozen, houdt dan rekening met de grote luchthoeveelheid die via dit rooster wordt ingeblazen. Dit moet erop berekend zijn. Ook dient in dit geval de toevoer zoveel mogelijk uit de loopzone gehouden te worden.

- 5. De CO₂-sensor in de verkeersruimte wordt geplaatst op de overloop of in de hal en dient zo ver mogelijk van de centrale luchttoevoer te worden gemonteerd, maar wel in de buurt van een afvoer punt om te voorkomen dat de CO₂-sensor in een dode hoek komt. Bij inblazen vanuit het trapgat op zolder is dit de hal op de begane grond.

6. Per verblijfsruimte wordt een Indoor Mixfan toegepast. De Indoor Mixfan is voorzien van een ingebouwde CO₂-sensor die de luchtkwaliteit in de verblijfsruimte actief bewaakt. Instelling CO₂ laag en CO₂ hoog zijn afhankelijk van de ruimte en bezetting en kan via dipswitches op het toestel worden ingesteld.

- Slaapkamer 2 volwassenen. Instellingen: 50 m³/h. CO₂ laag 600 ppm en CO₂ hoog 1.200 ppm. Dit is de meest rustige regeling. De Indoor Mixfan begint wel al vanaf 600 ppm het debiet langzaam te verhogen, maar toert langzaam op en zal pas bij 1.200 ppm zijn maximum debiet halen. In de praktijk zal 1.200 ppm niet gehaald worden, mits de spleet onder de deur groot genoeg is.
- Slaapkamer 1 persoon. Instellingen: 35 m³/h. CO₂ laag 600 ppm en CO₂ hoog 1000 ppm. Hier mag de Indoor Mixfan eerder op zijn maximale debiet van 35 m³/h komen. De aanwezigheid van 1 persoon zorgt ervoor dat de Indoor Mixfan rustig regelt.
- Bij drie personen op 1 kamer moeten er twee Indoor Mixfans worden gebruikt. Deze kunnen dan op 35 m³/h worden ingesteld. CO₂ laag 600 ppm en CO₂ hoog 1.000 ppm.
- Bij vier personen moeten beide Indoor Mixfan naar 50 m³/h en CO₂ laag 600 ppm en CO₂ hoog 1.200 ppm.
- Worden er twee Indoor Mixfans voor één kamer gebruikt dan moeten deze als Master-Slave worden gekoppeld.

7. De Indoor Mixfan wordt in de regel geplaatst boven een binnendeur (bijvoorbeeld in het bovenlicht) en bij voorkeur zo hoog mogelijk in het vertrek. Bij toepassing in de wand tussen verblijfs- en verkeersruimte moet een minimale afstand tussen de Indoor Mixfan(s) en de overstroomvoorziening (spleet onder de deur) worden aangehouden van 1,8m.

8. In een woonkamer met open keuken wordt de Indoor Mixfan 'meegeholpen' door het afvoerdebiet in de keuken. Het debiet van de keukenafzuiging kan in mindering worden gebracht op de capaciteit van de Indoor Mixfan(s).

9. Wanneer in een woonkamer met open keuken meer dan 50% van de capaciteit via de keukenafzuiging gerealiseerd wordt, dient in een woonkamer een aparte CO₂-sensor te worden toegepast die wordt aangesloten op de WTW-unit. De instelling van deze CO₂-sensor is op 1.200 ppm hoog en 800ppm laag. Daarmee wijkt de instelling van een CO₂-sensor in een verblijfsruimte af van de instelling van de CO₂-sensor geplaatst in de trapkolom.

- woonkamer met open keuken:
 - Indien er een open keuken is, dan is er geen Indoor Mixfan nodig als de afvoercapaciteit van de keuken minimaal gelijk is aan de capaciteitseis van de woonkamer. De toevoer kan vanuit de trap of de gang met een rooster hoog boven de deur worden gerealiseerd. Dit rooster moet lamellen hebben die naar boven uitblazen, zodat de verse lucht langs het plafond met lucht uit de kamer mengt. De afvoer gaat via de openkeuken. Deze afvoer moet zo worden ingeregeld dat deze voldoet aan de berekende ventilatiecapaciteit voor die woonkamer.
 - Er moet een CO₂-sensor in de woonkamer opgehangen worden en op de WTW-unit worden aangesloten. Op basis van vraagsturing wordt de woonkamer geventileerd. Instellingen voor deze CO₂-sensor zijn laag 800 ppm en hoog 1.200 ppm.
 - Indien er geen Indoor Mixfan voor de woonkamer nodig is, maar wel een rooster boven de deur, dan moet de spleet onder de deur zo klein mogelijk zijn om tocht te voorkomen.

10. Als overstroomvoorziening wordt in de regel gebruik gemaakt van een spleet onder de deur. Wanneer de overstroomvoorziening ook gebruikt wordt als toevoercomponent voor de keukenafzuiging is het vanwege de beperkte capaciteit van dit type overstroomvoorziening (25m³/h voor een deurspleet van 1cm) noodzakelijk een geluiddempend rooster in de binnendeur aan te brengen. De geluiddempende eigenschappen van de binnendeur mogen hierdoor niet worden beïnvloed.

- Indoor Mixfan woonkamer zonder open keuken:
 - Is er een woonkamer zonder open keuken of afzuiging, dan moet er wel een (of meerdere) Indoor Mixfan(s) worden gebruikt. In dit geval zal de centrale CO₂-sensor van de WTW in de hal moeten worden geplaatst zo dicht mogelijk bij een punt waar wordt afgevoerd, dus een wc of keuken.
 - Als de woning zo is ingericht dat de kans groot is dat er een eettafel of bank in de loopzone (vlakbij de deur naar de gang) staat, dan moet er vanwege het comfort voor een andere toevoer naar de woonkamer dan die onder de deur worden gekozen. De spleet onder de deur moet dicht worden gemaakt en er moet vanuit de gang een ander punt worden gekozen voor de luchttoevoer naar de woonkamer. Dit kan bijvoorbeeld een toevoerrooster in de wand tussen de gang en woonkamer zijn.
 - Ontbreekt er voldoende ruimte in deze wand en is er alleen ruimte boven de deur van de woonkamer aanwezig wordt daar het toevoerrooster geplaatst. In dat geval vervalt de Indoor Mixfan boven de deur. Wel moet er dan een mechanische afzuiging in de woonkamer worden aangebracht om de lucht via onderdruk vanuit de gang toe te voeren (afvoerpunt net als in de natte ruimtes).

11. Voorwaarde voor toepassing van het ventilatieconcept met de Indoor Mixfan is dat alle verblijfsruimtes grenzen aan de centrale verkeersruimte in de woning. Voor uitzonderingen zie hoofdstuk 6.2 over hybride toepassing.

12. De Indoor Mixfan werkt standalone in een verblijfsruimte. Er is geen bekabeling noodzakelijk tussen de Indoor Mixfans onderling en tussen de Indoor Mixfan en de centrale WTW-unit.

13. Open verbinding trappenhuis.

- Vanaf het toevoer rooster van de WTW-unit dient er een open verbinding te zijn naar de Indoor Mixfans en naar de afvoerpunten in wc, badkamer en keuken.
- Indien er in het trappenhuis deuren zitten, dan moet er een verbinding worden gemaakt met een rooster of een akoestisch rooster.

14. Bediening

- Bij voorkeur moet er zowel in de badkamer als in de keuken een (eventueel draadloze) standenschakelaar worden geïnstalleerd. Hiermee kan tijdelijk voor de kook/douchestand worden gekozen.
- Bij normaal automatisch bedrijf moet gekozen worden voor stand 1.
- Het systeem is goed actief te bedienen (schakelen tussen automatische stand en hoogstand voor koken en douchen), maar ook met de WTW-unit in de automatische stand is een goede ventilatie gewaarborgd.

6.2 Ontwerpuitgangspunten hybride aansluiting Multi Air Supply systeem

In woningen (vaak kleinere appartementen) kan het voorkomen dat één of meerdere verblijfsruimtes direct grenzen aan de ruimte waar de WTW-unit is opgesteld. In dat geval kan het kostengunstiger zijn de lucht in deze ruimte(s) direct met een kort toevoerkanaal in te blazen en andere verder weg gelegen ruimtes te voorzien van een Indoor Mixfan. Randvoorwaarde voor ruimtes waarbij geen gebruik wordt gemaakt van de Indoor Mixfan is dat deze voorzien moeten worden van een eigen CO₂-sensor die op de WTW-unit is aangesloten. Deze CO₂-sensor(en) dient te worden ingesteld op de hygiënische bovengrens van 1.200 ppm en laag op 800 ppm. Er kunnen maximaal vier CO₂-sensoren op de WTW-unit worden aangesloten.

Ook kan het voorkomen dat er verblijfsruimtes niet grenzen aan de centrale verkeersruimte in de woning. Ook in dit geval kan er voor gekozen worden deze verblijfsruimtes met een eigen toevoerkanaal te voorzien van toevoer. Een andere mogelijkheid is om in deze verblijfsruimtes een afvoerkanaal te plaatsen zodat de toevoer geschiedt op de gecreëerde onderdruk.

7 Systeem onderdelen Multi Air Supply systeem

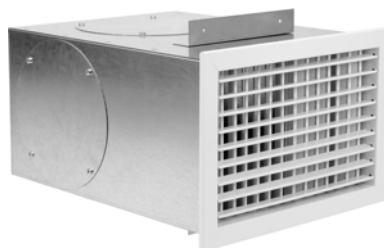
- WTW-toestel (Flair of Renovent Sky)

- E-bus CO₂-sensor voor bewaking menglucht verkeersruimte (aangesloten op het WTW-toestel)

- Geluiddempend inblaasrooster (300 x 200mm)

- Indoor Mixfan met ingebouwde CO₂-sensor per verblijfsruimte

- Optionele E-bus CO₂-sensoren (maximaal 3 stuks) bij een hybride toepassing

Niet bij de systeemonderdelen opgenomen zijn de volgende reguliere WTW-aansluitonderdelen, zoals:

- Buitenlucht-toevoer
- Buitenlucht-afvoer
- Condensafvoer
- Geluidsdempers

